

Forfatter: Stub, Ambrosius

Titel: Udrag fra Digte

Citation: Stub, Ambrosius: "Digte", i Stub, Ambrosius: *Digte*, Rosenkilde og Bagger, 1972, s. 9.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-stub01val-shoot-idm140613725762784/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Digte

Indledning

En Digers Produktion vil som Regel være mere eller mindre selvbiografisk. Det gælder ganske særligt Ambrosius Stubs Digtning, som kun i ringe Grad synes at være skrevet med egentlig Publikation for Øje. Muligvis kan han dog med sin ret omfattende religiøse Digtning i Ribetiden have haft en Offentliggørelse i Tanker. Hans Digte er i Almindelighed ikke skrevet for Offentligheden, men for snævrere Kredse eller Enkeltpersoner – eller for ham selv alene. Som Regel er han ogsaa selv Hovedpersonen i sine Digte, det gælder baade de verdslige og de religiøse Digte. Da Stubs Liv og Digtning staar i saa nøje Forbindelse med hinanden, er det naturligt, som Barfod har gjort det, at indlede en Udgave af Stubs Digte med en Oversigt over hans Liv.

Indtil Barfod 1852 udsendte 2. Hæfte af Ambrosius Stubs samlede Digte med Indledningen, var Stubs Liv saa godt som ukendt. Man vidste kun, at han var død i stor Fattigdom »som Student« i Ribe, og man troede ogsaa, at han var født der. Udover det kendte man fra hans Digte hans Forbindelse med visse Adelskredse. Barfod foretog selv Arkivundersøgelser, men ikke mindst modtog han mange Oplysninger fra sine Meddelere, saaledes navnlig de vigtige Meddelelser om Stubs Fødested og Slægt. Hans Kendskab til Stubs Liv var dog særdeles mangelfuldt, og først de senere Slægtleds Undersøgelser i Arkiverne har kastet Lys over Enkelthederne i Stubs Tilværelse.

Ambrosius Stub er født i den lille Landsby Gummerup, som nu er sammenvokset med Sognebyen Køng, ved Foden af de

nordlige Udløbere af de fynske Alper i det sydvestlige Fyn, omtrent midtvejs mellem Faaborg og Assens. Hans Fødested, et pynteligt Bindingsværkshus, er i de sidste Aar til Ære for Stub blevet gennemrestaureret; om det allerede paa Stubs Tid har haft det nuværende Udseende, er maaske dog tvivlsomt.¹ Ved Siden af Huset er i Tohundredaaret for hans Fødsel rejst en Mindesten.² Stub kom til Verden i Aaret 1705. Hans Fødselsdag er ukendt, hvorimod hans Daabsdag 17. Maj er indført i Kirkebøgerne baade i Verninge og i Køng, der dengang var Annexsogn til Verninge. Forældrene var Skrædderen Christopher Pedersen Stub, f. c. 1664, og Christense Ibsdatter, f. i Verninge 1665. De blev viet 15. Maj 1692 i Verninge Kirke. Ambrosius Stub var den yngste af 4 Søskende. Den ældste Broder Morten, f. 1693, var øjensynlig dygtig og energisk. Han blev gift med Datteren af den velhavende Gaardmand Christopher Hansen paa Stormgaard og i en meget ung Alder Forpagter paa Herregaarden Søholm, men døde allerede 1725, kun 32 Aar gammel. Søsteren Karen, f. 1697, var Kammerpige hos Fru Kaphengst paa Søholm og blev 1729 gift med Sognepræsten Lars Schyth i Verninge. Præstegaarden blev et Midtpunkt for Familien. Den gamle Fader havde sit Ophold her sine sidste Aar. Han døde i sit 82. Aar 1746, hans Hustru var død 1725. Efter hendes Mands Død boede Karen i Tommerup til 1776, hun flyttede derefter til Faaborg, hvor hun døde 1792.³ Broderen Peder, f. 1700, der kaldte sig Peder Christophersen, boede i Gummerup og overtog Faderens Hus. Han blev 1723 gift med Dorthe Jensd. Møller. Deres Død ses ikke at være indført i Køng Kirkebog.⁴

¹ Den nordlige Længe maa i hvert Fald være nyere. Udsiftningskortet 1793 viser kun en vestlig og en sydlig Længe (Lektor Annelise Lindhard i »Vestfynsk Hjemstavn« XXXVI, 1966, S. 229 ff.).

² En anden Mindesten rejstes samme Aar i Køng Højskoles Have.

³ Hun blev begravet i Kirken, og »alle 3 Klokker blev ringet over hende«.

⁴ Om Ambrosius Stubs Slægt se S. Jørgensen (Kistrup): Museum II, 1893, S. 109 ff. og John M. Møller: Hist. Oplysn. om Verninge Sogn, 1916, S. 151 f.